

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe 1 lună . 2 "

Nr. de Duminecă
pe un an 4 Cor. — Pen-
sion România și America
10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
un an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminta-
trație.
Manuscrisurile nu se ina-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Nădejdea noastră.

Unde-am ajuns și spre ce mergem?

Așa ne întrebăm cuprinși în fiecare zi de nedumirire.

Mărginiți prin firea noastră și neputin-
cioși, căutăm în fața acestei întrebări înțele-
gerea celor ce sunt în cele ce au fost, scru-
tăm trecutul, ca să ne dăm seama asupra pre-
zentului, și ne socotim luminați asupra fap-
telor ce se petrec, dacă le constatăm cau-
zele. Un zimbet ironic se ivește dar pe bu-
zele noastre de oameni cu minte când
vre-un »fantast« ca bătrânul poet norve-
gian ori ca celalalt bătrân, tot poet și el,
își dă în clipele sale de »visătorie« silința
să ne incredințeze, că lucrurile în lumea a-
ceasta se desfășură — nu cu cele ce au
fost, ci cu ceace are neapărat să fie, în
vederea scopului de mai nainte hotărât.

Oul, pe care-l știm atât de bine cu toții,
e în toate amănuntele lui așa, ca în anu-
mite împrejurări să iasă neapărat puiul din
el. E pus acolo în găoace nu numai em-
brionul viețuitor, ci totodată și tot ceace
se cere pentru deplina lui dezvoltare, și gă-
oacea e poroasă, ca să poată străbate prin
ea și aer, și lumină, fără de care viețuirea
nu e cu putință.

Un singur lucru mai lipsește: căldura
cuvinită.

Așa e aceasta în întreaga natură: toate
sunt plămădite potrivit cu scopul, în ve-
derea căruia se face desfășurarea, dar pre-
tutindeni e și câte un lucru, care încă lip-
sește.

Dacă așa e în toate, prea ar trebui să
fim orbi, ca să nu vedem, că și în viața
omului tot așa trebuie să fie. Are fiecare om
și cu atât mai vădit fiecare popor rostul
lui în lume, menirea lui în economia vieții
sociale și merge în desfășurarea lui spre
scopul său.

E însă și aici și mai ales aici ceva ce
lipsește încă: dacă dai prin fapta ta acest
ceva, mergi înainte, iar dacă nu dai, por-
nești spre peire.

Aici e înțelesul adânc al acțiunii pornite
de bătrânul »fantast« norvegian: el zice că
actualii conducători ai maghiarilor fac, mereu
fac, se încapăținează în a face ceace duce
statul ungar spre peire și nu vor cu nici
un preț să facă ceace e priincios pentru
desfășurarea mai departe a poporului ma-
ghiar.

O fi ori n'o fi așa, lucrul ne atinge nu-
mai dacă e adevărat, ceace s'a zis zilele
aceste undeva, că existența statului ungar
și dezvoltarea mai departe a poporului ma-
ghiar sunt condițiuni neapărate pentru buna
viețuire a poporului românesc.

Dacă e adevărat lucrul acesta, dacă nu e
pentru români viață afară de statul ungar
și dacă numai alături cu un popor ma-
ghiar puternic poate cel românesc să și des-
fășure viața, trebuie să facem și noi româ-
nii ceva, ca să salvăm statul ungar și să
păstrăm puterea poporului maghiar.

Ce facem?

Simțământul general e, că deocamdată
nimic.

Puținii mai destoinici, cari au luat asu-

pra lor sarcina de a da vieții naționale ro-
mâne o nouă îndrumare, vor fi știind, poate,
încotro vor s'o apuce, dar mulțimea cea
mare stă cu inima îndoită și iar începe să
șovăie și să se retragă desilusionată din
lupta pornită cu atâta însuflețire.

Se vede, că e destul să stăm la o parte
și să-i lăsăm pe alții să săvârșească faptele,
spre care-i împinge firea lor pornită spre
peire.

Putem noi românii să mai așteptăm, căci
suntem neam de oameni oțeriți prin înde-
lungă răbdare și deprinși a se uita cu milă
la cei ce îi calcă.

Aici e nădejdea noastră!

Am fi după toate, prin câte am trecut,
stânși de pe fața pământului, dacă n'am a-
vea și rost în lumea aceasta, și viață nesă-
cată, și bunul simț de a ști, ce avem să
facem la vreme de grea cumpănă.

Prin acest bun simț al neamului ne au
croit bunii, străbunii și părinții drumul, în
care avem să umblăm, și firea nu ne iartă
să ieșim din acest drum. Nu odată s'a scu-
turat poporul român și a lăpădat dela sine
pe ceice voiau să-l abată din drumul ace-
sta și a rămas tot el însuși în toate tim-
purile și în toate împrejurările, un chiag
nesticat pentru ființa sa viitoare.

Chiagul acesta să-l păstrăm, și puțin ne
pasă de celelalte, căci vremurile vin și trec
și se schimbă. Dacă am trăit și am crescut
trăind atâta timp în statul ungar și alături
cu poporul maghiar, vom trăi și de aici
înainte și vom mai crește orișicât de smin-
țiți ar fi ceice amăgesc pe maghiari, ca să

FOIȚA ORIGINALĂ A »TRIBUNEI«.

O fabrică de generali.

De Ilie Marin.

Am citit de curând o idee plină de spirit.
Mikszáth Kálmán, excelentul umorist, a scris
un articol ocazional cu prilejul apariției volu-
mului al 500-lea dintr'o bibliotecă populară un-
gurească.

În articol aduce vorba despre un oarecare
american din Mineapolis numit »regele cărților«
din cauza maniei sale de a aduna în palatele,
sale — căci veți înțelege că »regele« trebuie să
dispună de munți de aur — cărți din toată
lumea.

Domnul Joung, căci acesta e numele ameri-
canului, poate exclamă cu drept cuvânt: »In ca-
sele mele locuiesc cei mai deștepti oameni ai
lumii!«

Palatele lui sunt pline de volume, dela cele
mai scumpe, la cele mai ieftine, iară un palat e
rezervat exclusiv pe seama autorilor în viață:
acesta e »palatul celor vii«.

Fiecare cu sportul, care-i place mai mult. Unii
găsesc plăcere în alergările de cai, alții în alergă-
rile cu luntrea, alții în alergările după mingea
aruncată de rachetă (înțeleg jocul de lawn-tennis).
De ce să nu fie îndreptățită o simpatie pentru
o alergare mult mai nobilă, o alergare între oa-
menii de spirit? (Singurul inconvenient, că nu
se vor putea socoti atât de lesne procentele de
spirit ale creierului omenesc.)

Și mecenatele american îl roagă și pe umo-

ristul Mikszáth să-i trimită volumele pe seama
»palatului celor vii«.

Nu știu dacă există de fapt miliardarul minea-
polisan, dar răspunsul — fie chiar și fictiv —
pe care i-l dă lui Mikszáth e de spirit și e vred-
nic să fie remarcat.

Scritorul îl întreabă: În ce limbă să mi trimit
operele, în original sau în limba englezească? Și
mai cu seamă, care ediție să trimit? Dl Joung
îi răspunde: Trimite ediția originală, scrie cu-
prinsul în limba dale maternă pe o scoarță a
cărții și fii bun expediază-mi ultima și cea mai
ieftină ediție.

»Ieftinătatea unei cărți arată ce carieră a făcut
cartea. Trebuie să te uiți numai la ea, ca la
galonul unui militar și vezi imediat în ce rang
se află«.

»Haina nu face pe om, dar e aproape sigur
că haina face o carte. Cărțile cele scumpe sunt
oamenii de rând. Cărțile cele ieftine sunt ba-
ronii și principii. Dickens-ii, Carlyle-ii și Sha-
kespeare-ii de câțiva creițărași sunt dinastii în
toată puterea«.

»Fii bun și trimite edițiile cele mai ieftine, căci
acestea sunt favoritele mele. Le așez în dula-
puri deosebite din lemn de cireș. Cărțile ieftine
trebuie să ajungă în mâinile a o mulțime de oa-
meni, ca să se plătească să le editezi. Și ca să
aibă pașaport la așa ceva au trebuit să apară
înainte de asta în mai multe, deosebite ediții.
Fiecare ediție de mai înainte însemnează un stră-
bun, Cine are străbunii cel mai mulți, acela
este cel mai distins, chiar și între volume«.

Atâta în ce privește americanul umoristului
nostru.

Aș vrea să verific și la noi ideile dlui Joung,
căci sunt prea interesante, decât să fie date ui-
tării. Dl Joung poate să vorbească așa din țara
miliardarilor, unde se află un Carnegie, care dă
zeci de milioane pentru biblioteci populare. S'a
putut convinge cu ochii proprii despre bineface-
rile unei cărți tipărite în sute de mii de exem-
plare.

Câtă bunătate nu stă ascunsă într'o carte scrisă
de un spirit distins! Câte ceasuri, câte nopți
petrecute în deliciu sufletească! (Nu-i așa? E prea
banal să citez din scriitori părerile lor asupra
binefacerilor unei cărți!)

Îmi aduc aminte de primele emoții sufletești,
când am auzit pentru prima oară pe »Peneș
Curcanul«. Ce lacrimi adevărate am vărsat, când
am ajuns la strofa:

»Sărmanii, bine s'au luptat
Cu lifta cea păgână
Și chiar murind ei n'au lăsat
Să cad' arma din mână...!«

Și știți cât a fost prețul broșurei din care ce-
team? Eră de 2 creițari, dintr'o bibliotecă pentru
copii!

Și mai pe urmă, cu cât am plătit fiorul răs-
pândit de »Paul și Virginia«, cu cât »coliba lui
moș Toma«, cu cât orele petrecute în mână cu
classicii nemți? Sunt sume atât de mici, încât îi-e
rușine să le și amintești într'o societate, care se
»respectă«.

Dar ce sunt generalii dlui Joung! Generalii, cari
au reputat victorii strălucite, cu fruntea ridicată,
cu spada în mână.

De aceea dați cinstea cuvenită volumelor, cari

poată face tot ceea ce vor în statul ungar. Iar dacă ar fi, ca smintiții aceștia să facă în cele din urmă existența statului ungar peste puțină, noi tot să nu ne pierdem nădejdea, căci poate neamul românesc să dăinuiește oricând ar fi formațiunea politică, din care face parte.

Să ne păstrăm cu sfințenie legea și obiceiurile rămase dela părinți, să muncim înțins, să ne cruțăm avutul și să ne iubim între noi, și tare să ne fie credința, că are să vie și timpul, în care vom putea să răsuflăm.

E mare lucru să te poți socoti român, și lipsit trebuie să fie cu desăvârșire de simțământul de dignitate acela, care, român fiind, se înjosește pe sine însuși lăpădându-se de neamul lui.

Aici e țaria noastră, și tari așa, puțin ne pasă de celelalte.

Incontra ungarilor. În ziua de 7 Decembrie studenții universitari români și cehi dela universitatea din Viena vor ține o adunare, în care vor arăta toate prigonirile și osânde de suferite de românii și slovacii din statul ungar.

În numele studenților români va referă dl C. Zopa, student în drept. D-sa și-a adunat întreaga listă a condamnărilor suferite în ultimii ani de luptătorii naționali români, precum va arăta și cele petrecute la Alesd, unde jandarmeria a împușcat 30 români și a rănit alți 70, pentru că se adunaseră la adunare populară, iar pe d'asupra alți 30 au fost condamnați ca »rebeli«, la ani de temniță; va arăta isprava honvezilor de astăvară la Pánade, unde din ordinul căpitanului Jakab soldații au năvălit cu baionetele asupra românilor pașnici, făcând baie de sânge, — după cum va arăta și infamia dela Cristian și Pecica.

Ne bucurăm că în Viena iau cuvântul în favorul nostru cel puțin studenții; deputații români d'acolo nu s'au simțit îndemnați să vorbească nici măcar când Reichsrathul, în urma vorbirilor deputaților slavi, votase unanim motiunea care eră o înfierare a infamiei dela Cernova.

ajung la ranguri înalte, scoborându-se la prețuri bagatele.

În privința aceasta noi, românii am stat slab de tot până mai anii trecuți. Părinții noștri și chiar și noi ne aducem prea bine aminte cu câte greutate putem să ne procurăm o carte românească. Librării sași făceau afaceri splendide din dragostea noastră pentru literă românească. În Sibiu, spre pildă, era un librar, mort de mult, care luă fiorinul în locul francului din România. N'am la îndemână un catalog de cărți contemporane, căci așa putea arăta negru pe alb câtă scumpătate eră pe atunci.

A avea pe Alexandri în ediții complete înseamnă a da o avere întreagă. Trebuie să-ți aduni creștăraș de creștăraș ca să-ți piept cu librarul hrăpareț. Am în bibliotecă poeziile lui Bolintineanu. Le am cumpărat, illo tempore, cu 6 fiorini. Și nici nu sunt complete.

Hei, pe atunci eră o raritate un classic românesc! »Familia« se părăndă din mână în mână, eră cetită și răscetită dela pagina primă, până la Hymen și Știrile mărunte, iar »Cavalerii nopții« și »Ranele națiunii« făceau minuni.

Acum se însemnează o îmbunătățire vădită. Prețurile s'au făcut mai omenești. Bibliotecile populare unde te întorci. (De ar fi conduse toate cu destulă pricepere!) Incepe concurența. Librăriile și editurile sunt în plină activitate.

»Istoria românilor sub Mihai Viteazul« de Bălcescu o poți cumpăra cu 1 cor. 50 de bani, pe Creangă complet, pe Ispirescu, pe Odobescu, pe Anton Pann, cu acelaș preț.

Și ediții bune, frumoase, cu litere citețe, cu hârtie convenabilă.

Stați acasă! Sub titlul »Efectele teribile ale crizei americane« ziarul »La Voce del Popolo« din Fiume scrie un articol de fond în care arată numărul mare de emigranți siliți să se reîntoarcă în patrie din cauză că în America se închid rând pe rând o mulțime de stabilimente industriale și astfel rămân zeci de mii lucrători fără ocupație.

Confratele italian înșiră chiar și orașele și fabricile de unde uvrierilor li-s'a dat drumul. În timpul din urmă s'au licențiat în New-York de pildă, dela o singură fabrică 5000, în Waterburg 2000, în Bridgefort 4500, în S. Paul 10.000 lucrători, și așa mai departe. Chiar unde se mai lucrează, s'au redus orele de lucru.

Indemnăm deci pe onorabila noastră preoșime și învățătorime să facă aceasta cunoscut poporului nostru și să împiedece emigrarea fără nici un rost.

Situația în Austria. Criza parlamentară izbucnită cu atâta violență pierde din asprimea ei. Alaltăieri încă era vorba de dizolvarea camerei, dar astăzi agrarienii germani au hotărât să voteze pentru compromis, încât majoritatea de două treimi pentru votarea urgenței este asigurată.

În ședința de alaltăieri toate partidele slave, și anume polonii, cehii, slovenii, croații și rutenii au organizat o manifestație de solidaritate pentru polonii asupriți în Posen (Prusia). Din fiecare partid amintit a vorbit câte un orator cerând ca factorii competenți ai monarhiei să facă reprezentații împotriva aceluia proiect. Președintele a răspuns că lucrul acesta nu cade în atribuțiile sale. Dar manifestația partidelor slave a făcut o impresie neplăcută în Germania și se așteaptă ca însuș prințul Bülow să le răspundă.

Intervenția lui Szögyény? Un ziar din Viena aduce știrea, care trebuie primită cu rezerve, că ambasadorul austro-ungar Szögyény-Marich ar fi făcut ieri o vizită ministerului de externe german. Szögyény ar fi intervenit în fa-

Numai dragoste de care românească să ai și poți să dispui ca un beliduce peste generalii românești.

Ce e mai natural decât să mulțamești acela, cari îți dau posibilitatea să citești lucruri bune cu prețuri mai scăzute?

Am scris rîndurile acestea după ce am vizitat institutul de editură »Minerva« din București.

E o reclamă cinstită, care vreau să i-o fac. Am străbătut prin toate sălile, dela legătoria de cărți până sus, la noul atelier de fotografie, din magaziiile de hârtie, până în magaziiile cu ultimele publicații. Și am rămas mulțumit, cu atât mai mult, cu cât puteam să apreciez munca prestată în câțiva ani făcând comparație cu alte institute similare din strălănatate.

De am avea noi 20 de institute ca »Minerva« am putea să fim cu inima liniștită.

Când va pricepe obștea românească importanța fabricilor acestora de generali?

Stă în mâinile lor întreagă soarta noastră culturală.

Dela dragostea cu care vom celi volumele, cari se răspândesc săptămânal din batoza literilor mult mai folositoare decât oricare batoză dela felul cum va primi publicații bune ale acestui institut, atârnă nu numai soarta »Minervei«, ci a întregii noastre culturi.

Și acum, dați-vă osteneala ca să se minuneze fictivul său adevăratul dn Joung de bogăția ostașilor noștri cu ranguri înalte, ridicăți bletele șarge de rând, dați-le galoane de aur, pe cari le merită...

voarea polonilor din Prusia, arătând cancelarului efectul îngrijitor al politicii sale asupra partidelor slave din Austria, cari vor înceta de a susține întreita alianță. Cancelarul german Bülow însă ar fi răspuns că astfel de considerații nu vor putea schimba politica guvernului german de a urmări până în capăt germanizarea polonilor din Prusia.

»Soron kivül!«

Ni s'a inmanuat întregul act prin care judele de instrucție dela Oradia mare dispune cercetare încontra »Tribunel« și darea în judecată pentru articolele dela 17 și 19 August, în cari vestejeam sălbăciile dela Pánade.

În actul prin care se ordonă perchiziția la redacție, judele de instrucție scrie poliției aradane următoarele:

»Vă rog să binevoiiți a dispune perchiziția de urgență — »soron kivül« — deoarece în afacerea aceasta procedura de pornire a procesului, în urma autorizării ministrului regesc maghiar este a se face de urgență, — »soron-kivül!«

Va să zică asta este grija ministrului honvezilor: să se pornească împotriva noastră cât mai iute procesul de presă pentru că am criticat cele întâmplate la Pánade?

Oare grăbit-a ministrul tot așa de mult să ancheteze cele petrecute și fost-a vre un ofițer ori soldat pedepsit pentru vărsarea de sânge dela Pánade? Și grăbit-a să dea vre un comunicat oficios în privința celor ce a constatat?

La toate acestea nu va grăbi să răspundă nici ministrul, nici judele de instrucție!

Aur de pradă.

Dragostea și bucuria sufletelor noastre, fala și mândria inimii românului, este cărturăria, clasa inteligentă, bună, curată și voitoare de bine.

Mulți ani i-a trebuit unui Slavici, de pildă să lupte, ca în adevăr să avem o inteligență bună, care să voiască cu pricepere binele poporului român. A îmbătrânit marele scriitor, și acum, potrivit vremii, se ocupă îndeosebi de cultivarea țaranului român, prin o creștere religioasă practică, aducătoare de folos sufletului blând al iubitei noastre nații române. Căci fără de o inteligență, care merită acest nume, toate silințele, toate îndrumările spre mai bine, rămân numai licăriri de o lumină ce moare; — ș'apoi să nu uităm un lucru: sub inteligență noi am înțelege nu o sectă a învățaților, nu cărturăria nemțită, ori uncurită, adecă europeanizării prin haine la modă, — ci pe tot românul, care citește o gazetă, îi pricepe rostul, ține la sfaturile citite din foi și prin cărți românești, cum țineau odinioară strămoșii noștri la sfta Scriptură.

Am văzut adesea, că în luptele noastre naționale, unii bărbați cu suflet și cuget bun, în dorul sfânt al dezrobirii poporului din lanțurile propriilor păcate, de sub oblăduirea nemiloasă a vrăjmașului ascuns în cupa plină, ori în sulița jandarmului, — au început a căuta prin bezna ce ne împresoară, cărări mai bune, mai sigure, mai reale, — și m'am încredințat tot de atâtea ori, că luptătorii curajoși, în marginea prăpastiei au lunecat și am simțit adâncă durere, că au fost prea sus, prea ridicați sufletește, și trebuiau, în chip fatal, să se prăbușească în vid, în neant, — fără a găsi vre-o dată, cărarea mântuirii.

Cei de firea unui Macedonski, în lucruri ideale, ori de natura dlui Costică Burdea,

de alta, nu sunt decât bășicuțe de spumă, deci să trecem la alt soi de inteligență, cu cari am dori să punem la cale binele și fericirea poporului român.

Să facem de pildă, un plebiscit literar și politic. Să întrebăm pe luminata și mărita nație română, că între poeții inspirați de marele Eminescu, în »Epigonii«, este vreunul ca autorul? Că azi, de cine-i mai drag cărturării poporului nostru: De Coșbuc și Goga, ori de Moldován Gergely și Csokán János? Și să nu uităm, că marii poeți Coșbuc și Goga, nu sunt profesori universitari, ci iată, așa, scriu versuri că li-e drag să scrie. — În lupta politică conducerea cui i-se cuvine? Întrebați poporul român, deschideți-i inima s'o spună verde, fără înconjur, și propuneți fraților maghiari pacea, după îndemnul curat al inimei sale!

Cereți heghemonilor noștri să lase în casa țării pentru exemplu numai atâția deputați, câți ar trimite, *la alegeri libere*, poporul român. Și iată că mult stimatul și cinstitul român dr. E. Babeș, ar fi dispensat a-și cheltui aurul sufletului, nobila pornire a inimii pentru aflarea cărării de apropiere cu frații maghiari.

Sunt sigur, de altfel, că atunci când două familii vor să se împace cinstit una cu alta, cuviința ar aduce cu sine, ca provocătorul să întindă mâna întâi. Da, înțeleg, morala zice altfel, dar și în acest caz trebuie să presupunem *la amândouă* partidele aceeaș morală.

Eu susțin dela început și-mi place a crede, că răspund, ca un echou la glasul inimei tinerimei cu carte din sinul poporului român, că pentru noi, conducătorii politici adevărați sunt deputații naționaliști din dieta ungară, iar conducătorii literari: Slavici, Goga, Coșbuc, Vlahuță, Iosif și toți cari cred în îndrumarea culturală a neamului românesc, în felul și cu credința sufletului lor.

Mai susțin, apoi și aceea, că bunăvoința domnului dr. E. Babeș este pradă zădărnice în aurul scump și curat al sufletului său.

Aici o mică analiză logică. Cum se poate să reedităm și în politică, fabula celebră a lupului cu mielul?

Lupul știm bine, i-a turburat mielului apa. Bietul mielușel, o știm și mai bine, a fost victimă lupului teribil.

Și ce ar fi fost atunci culmea? Să vie oaia, mama nenorocită și să-i facă lupului ochiade, să-i mulțumească pentru bunăvoința și grația, că i-a mâncat mielul, adevărat pe fiul ei?

Noi, dragă domnule Babeș, cunoaștem de acasă, din vieață și firea lupului, că-și schimbă părul, dar năravul nu; precum cunoaștem din legătura traiului zilnic și din bătaia sângelui, oaia lănoasă, blândă și pururea cu ochii în lacrimi, pentru fiul ei pierdut.

De aceea te-am ruga, împreună cu soții de principii, cari se urmează, pentru unitatea credințelor neamului acestuia, pentru îndrituirea atitudinii d-tale politice în viitor, pentru precizarea liniei demarcaționale în opera pacificării, să ne întrebi pe toți,

să faci un plebiscit și să ascuți apoi, ca un rar muritor, cu frații maghiari dimpreună dorul și toate bătăile inimii națiunii române din dulcea noastră patrie. Și ce vei auzi să faci! Aur și diamant ai prețui.

Și d-ta ai fi atunci împlinitorul visului »de jalea căruia ne-au răposat și moșii și părinții«.

»Ce serbare va să fie!«

Al. Munteanu al lui Vasile.

Vorbirea dlui dr. V. Lucaciu,

rostită în ședința dela 28 Nov. a Dietei.

Onorată Cameră! La ordinea zilei este pertractarea transacțiunii politico-economice, cu Austria. Ce însemnătate deosebită are cuvântul acesta transacțiune sau pact. Realizarea unui pact dorit e salutată totdeauna cu un sentiment de satisfacțiune din partea celor interesați: în sfârșit după atâtea lupte grele putem saluta pactul dorit.

Între frați certați, între societăți rivale, între meseriași și negustori concurenți, sau între state și popoare dușmănite, nimic nu este mai de dorit decât împăciuirea prin un pact între părțile interesate.

Mai ales dacă acest pact e sincer, mai ales dacă e echitabil pentru ambele părți, dacă principiile puse în transacțiune și condițiunile stipulate corespund intereselor ambelor partide, și nu numai mulțumește aceste interese, ci promovează progresul și dezvoltarea ambelor părți, spre bunăstare și perfecționare în toate direcțiunile. Când e vorbă de transacțiunea făcută cu Austria putem reaminti o epocă de veacuri îndelungate, pline de lupte uriașe. Și nu-i cu puțință să nu ne aducem aminte de aceste lupte, cred însă că va fi mai bine, dacă nu le vom pertracta detaliat veacurile trecute, mai bine va fi dacă vom sbura pe aripele de fulgere ale unei priviri cuprinzătoare și nici nu ne vom încumeta, mai ales noi românii nu dorim ca bucuriile sau suferințele nației noastre culturale politice și naționale să le așezăm în bilanțul judecății istorice.

Au fost și au trecut! Dar aici suntem noi fiți, acelor popoare ai căror strămoși au trăit în acele veacuri, s'au luptat și au suferit în cursul acelor timpuri, sau mai bine zicând au făcut istoria acelor veacuri a căror pagini stau deschise înaintea noastră.

Și istoria trecutului ne îndeamnă cu avizul său binevoitor: *Historia est magistra vitae!* Popoare și națiuni, politicieni și economiști; guvernanți și cetățeni, învățați din morala istoriei vremurilor trecute, fiți cu luare aminte, că istoria, trecutul, este un răsunset, care ne raportează întâmplările trecutului, liber de orice amestec al patimilor politicienilor veștitori, și ne îndeamnă să judecăm rece asupra întâmplărilor din trecut.

Fericit e poporul și numai acel popor poate fi fericit și poate să aibă viitor în veacurile omenimei, care e în stare să derive din morala istoriei principiile trebuincioase pentru progresul vieții sale, și gândirile cari pot să illumineze calea viitorului.

Aici mă opresc și eu, la acest pas epocal, despre care raportorul erudit Földes Béa, stimatul nostru coleg stabilește în frumosul său studiu, că e vorbă de o »mare făptuire politică«.

Cred că e la locul său să amintesc aici vorbirea contelui Apponyi, ministru de culte și instrucțiune publică, rostită aici în cameră înaintea guvernului dispărut și înaintea majorității acelu guvern, și să reamintesc acelea 60—80 discursuri politice cari le-a rostit în diferite locuri din țară, și să constat că punctul de plecare în acelea discursuri l-a format amintirea luptelor mari, ce au susținut națiunea ungară în cursul veacurilor pentru apărarea țării, în interesul culturai omenimei și în scopul apărării sau a restabilirii constituțiunii țării acesteia. Și în firul acestor reflexiuni istorice ajungând la transacțiunea sau pactul

din anul 1867, pe baza evoluțiunii naturale, cu logica filozofiei dreptului istoric, și cu conștiința senină a politicianului judicios, ajunge la concluziunea că țara aceasta e deja pregătită pentru deplina sa independență, și că are drept a se aranja pe această bază în toate relațiunile vieții sale politice și economice.

Ce frumoasă, ce înălțătoare este această gândire, și eu o admir cu tot sufletul meu, cu toate simțirile inimei mele, românești. (strigăte: maghiare!) toată ființa mea care arde în văpaia nestinsă a iubirii poporului meu, a națiunii mele, și răpește cu sine patriotismul meu curat, sfințit prin sentimente de adevărată frățietate, care se nutrește din iubirea învăpăiată a neamului meu.

Și aceste sentimente mă îndeamnă și îmi poruncesc ca să strig cu frățească iubire tuturor locuitorilor acestei țări: stați pe loc! și să-i rog cu iubire de compatriot, ca să stăm pe loc un moment la acest act mare al transacțiunii, să reprim în timpurile trecute, după cum au făcut părinții noștri cu ocaziunea pactului din anul 1867, să ne tragem învățăturile oportune la lumina principiului: »Historia est magistra vitae«, ca la lumina acestor învățături cu atât mai sigur să putem înainta pe calea viitorului nostru.

Precum relevază dl raportor în referada comisiunii economice, transacțiunea are 2 momente esențiale, unul politic și altul economic. Ambele momente sunt părți esențiale în viața statului, și sunt în legătură strânsă cum este relațiunea între trup și suflet. Psihologii spun: »mens sana in corpore sana«, minte sănătoasă în trup sănătos. Precum în viața popoarelor și a statelor politică bună, înțeleaptă, inspirată de ideea d-zeească a libertății este factorul de frunte în dezvoltarea lor economică, așa și societatea cetățeniilor îmbogățită prin libertatea dezvoltării sunt dispuși și apti pentru realizarea unor idealuri mai înalte în viața de stat.

Când au muncit părinții noștri la înființarea pactului din 1867, mult și adânc s'a sfătuit în dietă și în cluburile politice, în presă și în cercurile sociale, cum s'ar putea inarticula în lege, din prilejul transacțiunii, principii fundamentale, cari să poată servi ca puncte de plecare spre consolidarea internă a statului, spre dezvoltarea sistematică a culturai, spre îmbogățire și spre obșteasca bună stare, prin dezvoltarea industriei și comerțului, spre întărirea vieții religioase-morale și pentru lățirea virtuților cetățenești în toate raporturile vieții publice.

Președintele: Rog pe orator să se întoarcă la obiect.

O voce (în stânga extremă): A trecut la 67!

Când a declarat Domnitorul, în prea înaltul său rescript că vrea să pășească pe terenul legal al sancțiunii pragmatice, și că trăgând vălul uitării peste cele trecute, să deschidă o epocă nouă, epoca păcii și a bunei înțelegeri, și că vrea să împărtășească Ungaria și popoarele ei credincioase în toate avantajile vieții și a libertăților constituționale: părinții noștri, inspirați de spiritul timpului și ridicându-se la înălțimea dorinței lor, au atras atențiunea fraților și compatrioților maghiari, la istoria mileniului trecut și a veacurilor trecute, și aruncând privirea asupra anilor acelor veacuri, cari au adus înainte faptele, că strămoșii noștri la olaltă s'au luptat și s'au vărsat sângele în apărarea patriei, (sgomot) și că n'a fost jertfă, n'a fost suferință și că n'a fost muncă civilă în țară pe care nu ar fi împlinit-o cu același devotament și cu aceeași singuință, naționalitățile, ca și maghiarii (sgomot în stânga) au adus înainte faptele netăgăduite din istorie, cari dovedesc, că străbunii noștri au merite mari în apărarea țării, prin jertfe eroice pe câmpul de războiu, precum au mari merite și prin munca lor statoinică și credincioasă în viața civilă și familiară.

N'a fost atunci chestie de naționalitate!

Președintele: Pentru a doua oară atrag atențiunea d-lui deputat, să nu se depărteze de obiect. Dacă dl deputat, vrea să se depărteze de obiect îi stă în drept să roage camera să-i acorde acest drept, eu nu pot să-i dau acest drept. Acum e

Cel dintâi atelier de pietre monumentale aranjat cu putere electrică.

Gerstenbrein Tamás

măstru de monumente și pietre de cimitir.

Fabricațiile proprii din marmoră, granit, seynit, labrador etc., din pietre de marmorănt magazina se află în Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.

Cancelaria și magazinul central: **Kolozsvár, Dézsma-u. nr. 21.** Telefon 662.

Filiale: Nagyvárad, Nagyzeben, Déva și Bánpatak.

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUMARĂ

1906. 11 Nov.		ACTIV		1907. 3 Nov. 10 Nov.	
121146202	{ 85081202 Reserva metalică Aur . . . 99892210 }	141561070	140897210		
592443	{ 36065000 " Trate Aur . . . 41005000 }	438731	437092		
85263325	Argint și diverse monete	93152667	96031575		
32276570	Portofoliu Român și Străin	36644491	34590018		
11999979	{ *) Impr. contra ef. publice . . . 16388000 }	11999924	11999861		
14721335	" " " " in cont curent 18202018 }	15806084	15717546		
2899824	Fonduri publice	3253121	3248621		
5814017	Efectele fondului de rezervă	5924878	5924808		
606927	" " " amortisarea imob. și material	640194	640305		
692619	Imobili	676364	685202		
103900050	Mobilier și Mașini de Imprimerie	105014024	105133779		
—	Cheltuieli de Administrațiune	—	—		
12862270	Deposite libere	21739453	16781876		
21516917	" " & provizoriu	26641255	27567453		
414292478	Compturi curinți	463492256	459655346		
12000000	Compturi de valori	12000000	12000000		
21621136		23329895	23329895		
3275468		3534600	3534600		
270403390		315882090	311806640		
1646498		2077070	2077070		
1445936		1654571	1773356		
103900050		105014024	105133779		
—		—	—		
—		—	—		
414292578		463492256	459655346		
	PASIV				
	Capital				
	Fond de rezervă				
	Fondul amortisării imobilelor și material				
	Bilete de Bancă în circulațiune				
	Profituri și pierderi				
	Dobânzi și beneficii diverse				
	Deposite de retras				
	" " " & provizoriu				
	Compturi curinți				

Scomptul 8%. *) Dobânda 8 1/2%

Mijlocul cel mai bun de înfrumusețare din lume!
CREMA de față REGINA

care pentru însușirea neîntrecută de înfrumusețare la expoziția din 1900 Paris a fost premiată.

CREMA REGINA curată în timpul cel mai scurt față de orice catifelată. UN BORCAN 1'40 cor.

PUDRA REGINA se recomandă ca cea mai bună dintre pudrele cunoscute până acum cunoscute. Se vind în colcare albă, roză și cremă. O ȘCATULĂ 1'40 cor,

SAPUNUL CRĂMĂ REGINA e sapunul cel mai de toaletă pentru înfrumusețarea feței. O BUCATĂ 70 fileri.

De vândut în laboratorul chemical al lui

Temesváry József, apotecar ..

Szeged, Petöfi Sugár-ut

și la Török József, apotecar, Budapest, Király-u.

Mare import de pește

La firma „SZÁL TESTVÉREK ORSOVA“ comandați și găsiți cu prețuri convenabile:

A bitura sărată cu	48, 52, 55, 60 cor.
Știuca	45, 50, 55, 60 "
Ciortan (șaran) cu	50, 55, 60 "
Crap (Șaran mare) cu	70, 80, 90 "
Somn sărat cu	70, 80, 90 "
Lin sărat cu	45, 50, 55 "

Important pentru registori!

O mâncare excelentă de post.
100 kgr. franco
fața Orsova.

Catalog gratis.

Calendarul „Unirei” pe 1908.

Cuprinde partea Calendaristică, posta, târgurile, șematismul Arhidiecezei, de Alba-Iulia și Făgăraș, a diecezei de Gherla, Lugoj și Oradea (alături de șemat. preoților e și a docenților) Cronica anului, Partea literară și inserate.

Afară de aceste, în acest an, calendarul „Unirii” mai cuprinde în traducere fidelă întreg

Art. de lege XXVII din anul 1907

despre raporturile de drept ale școalelor populare elementare, cari nu sunt de stat și despre competențele învățătorilor comunali și cofesionali, și

Instrucțiunea

ministrului de culte și instrucțiune publică către comisiunile administr. referitoare la executarea acestei legi.

Legea și instrucțiunea este tradusă în întregime cuprinzând 107 pag. din calendar, astfel estonsiunea calendarului Unirii pe anul 1908 e cu mult mai mare ca de obicei; drept aceea prețul lui încă am fost siliți să-l urcăm la 80 fil. plus porto 10 fil.

Luând în considerare că singură legea tradusă în românește să vinde cu preț cu mult mai mare prețul de 80 fil. e un bagatel, cu atât mai vărtos, că pre lângă Legea școlară, neapărat de lipsă pentru fiecare preot ca președ. școlai și pentru învățător, mai are și calendarul anului 1908. 1 exemplar costă 80 fil. porto 10 fil.

Dacă din calendar să comandă odată 10 exemplare să dă 10% rabat și francetura.

Librăria Seminarială,
Blaj (Balázfalva).**VRANITS & TAUSCH**

„La crucea de aur“

în NEOPLANTA (Neusatz, Ujvidek),
strada Dunării (Donau-Gasse).

Recomandă în binevoitoare atențiune a prea onorațiilor Domni preoți și comune bisericesti magazinul său bogat de recvizite bisericesti, ca

feloane, steaguri, cruci, ripide,
candele, cadelnițe, baldabine și
icoane sante.Posedăm cel mai mare deposit în obiecte bisericesti,
și cu prețurile cele mai ieftine

Mare atelier pentru pregătirea de iconostase, tronuri, străni, amvoane, sfesnice dela simple până la cele mai scumpe.

Institut de auritură artistică pentru auritura de iconostase, tronuri, cadre și tot felul de ornamentică bisericască, cu prețurile cele mai avantajoase.

La cerere catalog ilustrat se trimite gratuit.

Se nu mai suferă nimeni!

pentru că poți scăpa de ori-ce durere provenită din răceală prin vestitul

Spirit de ghiată (jégzesz).

E singura mângâiere pentru cei ce suferă de podagră ischiasi și reumă.

Nu este numai un medicament indispensabil de casă, dar din cauza efectului grabnic și radical chiar o minune.

Di învățător-director Z. Szöke Albert din Panczélcséh îmi scrie următoarele:

Spiritul de ghiată l'am primit cu multă mulțumire; mi-a făcut o mare bucurie, că în trei rânduri și anume la o durere de măsea, la durere de stomach, la durere de înțepirea gâtului și odată la durere de cap l'am folosit cu deplin succes. Il recomand călduros ori-și-cui, căci e o adevărată binecuvântare pentru cei-ce suferă.

Mai cer 3 sticle mari.

Durerea de dinți și de cap înceată deloc de el.

La oboseală, simț de slăbiciune, la esofarea după lucrul greu, la împunsături din coastă, la scrintituri, la dureri de stomach, de piept și la dureri de foale etc, după o singură frecare omul se simte ca de nou născut.

Minunatul **Spirit de ghiată** a întrecut D-Tale toată așteptarea mea, drept aceea mai cer șese sticle mici din acest medicament escelent. Cu deosebită stimă

Kékellő Josif László, paroch.

Dragă Dle apotecar! Binevoește a-mi trimite cu rambursă șase sticle mici din vestitul

Spirit de ghiată (jégzesz)

cu întoarcerea poștei; căci au un efect foarte bun și se pot folosi cu un mare rezultat: și-l recomand foarte călduros ori-și-cui.

Dumnezeu să trăiască pe inventatorul spiritului de ghiată.

Atkár Bander Gábor, măsar.

E cu neputință a înșira nenumăratele epistole de recunoștință și mulțumire, prin cari e

laudat spiritul de ghiată.

Aceste puține specimene dovedesc eselența și marea lui răspândire într'un timp foarte scurt, încât deja are și imitatori.

Inventatorul și unicul său fabricant este:

Szémann Ágoston

apotecar

HATVAN.

3 sticle mari sau 6 sticle mici trimit franco ori-unde.

Prețul: 1 sticlă mare 1 cor. 20 fil., 1 sticlă mică 60 fil.

Fie-care sticlă e sigilată și numele inventatorului se află atât pe sticlă, cât și pe avisul de folosință.

Pe postă numai 3 sticle mari sau 9 sticle mici se poate trimite.

Să ne ferim de imitațiuni.

Haltenberger Béla,

văpsitorie de haine, curățitorie chimică și fabrică de spălat în aburi.

◆◆◆ KASSA. ◆◆◆

Se curăță sau se văpsește cât se poate de frumos, haine de iarnă, blănării, haine de dame, bluse, toalete de bal.

Jachete de piele descolorate, se văpesc într'o culoare închisă trainică.

Culerele și manșetele, se curăță și se fac albe ca zăpada, fără chlor.

In casuri de doliu, se văpesc imediat hainele în negru.

Firma pune mare preț pe expediarea cât se poate de repede și punctual pe postă și în provincie.

Odăjdii bisericesti, broderiile se curăță frumos și multă îngrijire.

Nutret de vinzare.

In comuna Bánpatok, comitatul Hunedoarei, depărtare de 1 oară dela gara Piski se află de vinzare 3 clăi trifoi, 1 clăie mazăroi, 3 clăi fân și otavă de cai și ca 7 cară tulei de cucuruz.

A se adresa la proprietarul Simion Vlad, contabil la banca «Ardeleana» în Orăștie (Szászváros).

Prețul curent al cărnei.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că de la 1 Noembrie, în măcelăria mea a'n redus prețul cărnii așa d. e.

Carne de vită îngrășată:

1 klg. de carne de vită grasă partea dinainte 52 cr., 1 klg. de carne de vită îngrășată partea dindărăt pentru supă 64 cr. 1 kg. carne de tocană 56—60 cr. 1 kg. de carne pentru friptură, antricoate, pulpa de sus, pește albă 72 cr.

Vițel bătrân:

1 klg. din partea dinainte 48—52 cr., 1 kg dinapoi 64—68 cr.

Vițel tinăr:

1 klg. dinainte 72 cr., 1 klg. dinapoi 88 cr.

Carne de porc:

1 klg. 72—76 cr., 1 klg. din cotolete 84 cr., 1 klg. de unsoare curată 70 cr., 1 klg. de slănină 70—76 cr.

Solicitând binevoitorul concurs al on. public rămân

cu stimă: **Farkas György,** măcelar.

Forray-ntea casa Kristyóry.

Lângă berăria Deutsch.

MOLDOVÁN M., croitor de bărbați

și-a mutat prăvălia dela 1 Septembrie

pe Mátyás király-tér nr. 24.

! Inștiințare! Am onoare a aduce la cunoștința clienților mei din loc și provincie că mi-au sosit noutățile de toamnă și de iarnă și stau la dispoziția on. cumpărători, croi admirabil, prețuri ieftine, serviciu prompt.

Cu deosebită stimă:

Moldován M., croitor de domni.

KOLOZSVÁR, Mátyás kir.-tér 24.

Oltoiuri de struguri

expediază, garantând de soi asortiment bogat, care de ani e recunoscut de primii și cel mai trainic:

Küküllőmenti első szőlőoltvány-telep

proprietar: **Caspari Frigyes,** Medgyes 23. sz. (Nagyküküllő megye).

Pofftli și cereți prețuri curente ilustrate!

Din prețul curent se pot cere scrisori de recunoștință din toate părțile țării; și așa toți cei ce doresc să comande pot cere mai întâi informațiuni dela persoanele cunoscute așa verbal ca și înșeris, despre încrederea ce pot avea în forma de sus.

In atențiunea medicilor și a barbierilor.

In primul atelier din Ardeal de ascuțit cu putere electrică, se ascuț și se melirează cu prețuri moderate tot felul de instrumente medicale și de barbier. Instrumentele trimise pe postă se ascuț în 24 de ore.

Solicităm încrederea binevoitoare rămân cu stimă:

Exner Sándor

NAGY-SZEBEN. promenada Bretter.

Productele de ACID-CARBONIC din Muschong-Buziás stațiune balneară

aranjată din nou

expediază și afară de cartel imediat cantitate cât de mare

ACID-CARBONIC-LICHID

chemicește curat și natural, în lichid din isvorele de acid carbonic din baia celebră Buziaș, pentru prepararea apelor gaze, pentru restauratori și alte scopuri industriale.

!! Cel mai spornic acid carbonic !!

Extrasul certificatului analizei chimice al institutului de a examina pe cale chimică mâncările și beuturile a. 1907 nr. 4615. „Mirosul și gustul“ e normal. Conținutul de acid carbonic: 99.57%. In urma examinării s'a constatat că aceste corespund pe deplin cerințelor higienii publice și pe baza conținutului carbonic bogat se evaluează de cel mai bun. Cu informații servește prompt:

Biurul de expedare de produse acid-carbonice si ape minerale al stațiunii balnear Muschong-Buziaș în Buziás-Fürdő. (MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐI SZÉN-SAV MŰVEK ÉS ÁSVÁNYVIZEK SZÉTKÜLDÉSI TELEPE BUZIÁSFÜRDŐN).

Adresa telegrafică: Muschong-Buziásfürdő. Telefon interurban 18.

Prima societate de credit funciar român din București.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 20 Novembrie stil vechiu a. c., ora 3 p. m., urmează a se ține licitație prin oferte închise și fără drept de supralicitare la sediul acestei Societăți, strada Colței Nr. 27, București, pentru vânzarea de veci a moșiei „Piscul Rusului“ din comuna Dăgața județul Roman.

Intinderea totală a acestei moșii este aproximativ de 174 fălci, din care 76 fălci pădure, restul arătură, fâneațe și imaș.

Licitatiia va începe dela suma de lei 66.000. Garanția cerută la licitație este de 5000 lei în scrisuri funciare rurale.

Condițiunile speciale pentru vânzarea acestei moșii se pot vedea la Sediul Societății în orice zi de lucru, între orele 11 a. m. până la 6 p. m. Ele fac parte integrantă din contract.

Ofertele trebuiesc făcute pe formularele date de Societate, la care se găsește alăturate condițiunile speciale de vânzare.

Vânzarea rămâne definitivă numai după aprobarea Consiliului de Administrație.

Directiunea.

Igaz Sándor

ciasornicar și giuvaergiu

ARAD, Piața Libertății

lângă edificiul teatrului vechiu.

Aur și argint călcat cumpără pentru prețul cel mai mare de zi, ori schimbă pentru alte obiecte de aur și argint.

Fondat la anul 1892.

KAULICH ETEL

BUDAPEST
numai IV.,
Szervita-tér
5, félem.

demulteor decorat,
cel mai vechi și mai plăcut

atelier
de
corsete

în care se confecționează corsete reform nevătmător sănătății, în față drept, stomacul îl lasă liber, toașa și susținătoare de piept, strângătoare de foale și de șolduri, susținătoare de spate, precum și corsete ortopedice după moda irecentă și solide pe lângă prețuri

moderate. — Cataloguri ilustrate și îndrumare pentru luarea măsurii așa în loc ca și în provincie se trimit gratuit cu porto franco.

Dela mine **se pot procura** mașini de cusut, economice și biciclete
cu prețurile cele mai reduse și
pe lângă solvire în rate.

Sa fondat în anul 1868.

BÁLINT JÁNOS

următorul lui
SILBERMANN J.

măiestru de cojoace și căciuli, precum și
instituit de plissé în

Temesvár-Gyárvaros

Andrássy-ut nr. 7, peste drum de frații Deutsch.

Recomandă magazinul său abundant ajustat și ot felul u de fabricante proprii de

piei perziane, piei veritabile de Ardeal negre și feștite, piei de lipsca, căciuli pregătite din pânură Kriemer.

Mare magazin în tot felul de modă nouă de pălării pentru bărbați și copii mai departe am piei veritabile din țară și străinătate, precum perziane KRIEMER, fărbiute de Lipsca, precum și de miel alb.

În institutul meu de plissé se primește tot felul de haine pentru plissé, din loc și provincie.

— Prețuri moderate, serviciu prompt! —
desfacere în mic și mare. — Comandele din provincie se execută prompt și repede.

Rușăm a observa firma!

Cumpăr

cu prețul cel mai ridicat și vând dela domni haine bărbăteșii folosite, blăni de călătorie, mobile folosite, casse „Wertheim“, dulap de gheață, unelte de călărit, hamuri, puști și fere vechi, precum și metaluri ori cât de mari și mici.

Tot aci se poate găsi dela licitație luate, 500 bucăți de stofă fină pentru haine cu 5 și 6 fiorini pentru un costum.

Localul prăvăliei mele din Maiu este strada Asztalos Sándor (casa Grabner). Prăvălia de mobile se află pe Arpad-tér nr. 5 în colț (în casa bisericii izraelite)

După dorință merg și acasă și în provincie chemat print'o carte poștala.

Cu toată stima IULIU HERZFELD.

Fabricațiune de specialitate adevărată franceză și americană în ambalajiu original.

Recomandată de medici!

Siguranță necondiționată!

Prețul în valoare de coroane duzina cu 2, 4, 6, 8, 10, 12.

Noutate de origine americană până acum neîntrecută!

„Silk Finish
Nevertear“

Tinde siguranță completă în urma întinderii și ținutei extraordinare. — Prețul 10—12 cor.

Donts-americans duzina cu 6, 8, 10 cor. Preservativ feminine „Pecssarium oclusivum“, după profesorul Mensinga la ordin medical. Prețul dela 3—5 cor.

Adevărate spongii franceze de siguranță preservativă. Prețul: duzina 6—12 cor.

Nou! Auto vaginal spray: cel mai **Nou!** sigur și mai confort preservativ feminin ca specialitate Mu'te mii de declarațiuni recunoscătoare! Prețul 15 cor.

Feritivă! Nu vă lăsați a fi influențați prin marfă mai ieftină, pentru că scopului corăspund în adevăr numai preservativele originale americane!!!

Brăul „Diana“ legătoare pentru period. Legătoare pentru pantece buric, sau contra durerilor de stomac. (Servitiu feminin.)

Ciorapi de gumi, contra lărgiri vinelor, precum și la picioarele copiilor. Tot felul de recuzite igienice trebuincioase la îngrijirea și comoditatea bolnavilor. Pe lângă prețuri originale de fabrică.

➔ Cel mai nou catalog se trimite gratis în plic închis și în mod secret.

Se capătă la fabrica de legătoare medicale din

Keleti J. Budapest, IV, Koronaher-czeg-u. 17—18

Cei ce se provoacă la anunțul acesta capătă 20% rabat.

COVOARE

în toate calitățile,

== saci pentru bucate, ==
ponyve impenetrabile
ștranguri și sfoară

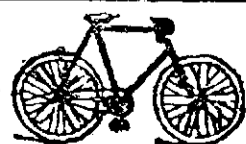
în cantitatemici și mare se pot căpăta ieftin la prăvălia de articole industriale din Ardeal și Bácska.

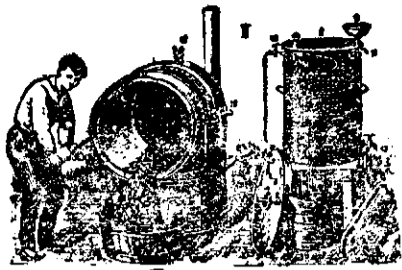
Reich B. Károly Fia és Társa.

Arad Andrássy tér 6 (Verbos-ház).

Atelier reparator mechanic. Reparări se eștuesc grabnic și punctual și în provincie.

Falk Imre,
Kolozsvár, Deák Ferencz-u. 30.
Széchenyi-tér 39.

Aduc la cunoștința on. cultivatori de vin, de fructe și a fabricanților de rachiu, că în prăvălia mea se află cele mai noi căldări de fert rachiu, cu prețurile cele mai moderate. Atrag atenția on. public asupra aparatului de răcit în formă de sul sistemul cel mai nou cu țeava dreaptă și încovoiată.

Montarea fabricelor mai mari de rachiu pentru ferberea și rafinarea lui, o execut din materialul cel mai fin și punctual.

Cu stimă:

ENGELTHALLER BÉLA,

fabricant de arămuri.

SZEGED, Lechner tér 10. (Casa propr.)

Cel mai bun loc de cumpărat

TEA rusească

veritabilă

de China și Caravan în pachete originale măsurate.

Rum Jamaika

diferite soiuri veritabile
în sticle proprii se pot găsi

la drogueria și parfumeria lui

Vojtek és Weisz

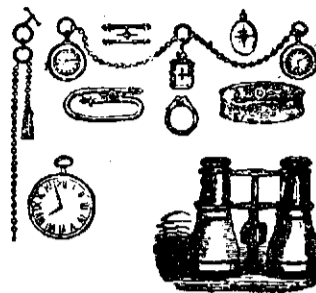
ARAD.

Sárga János

:: argintar și pregător de obiecte artistice ::
Kolozsvár, Mátyás király-tér 13.

Telefon nr. 354.

Telefon nr. 354.

Abundant provăzut cu obiecte de aur, argint și petrii scumpe. Pregătește tot felul de lucrări artistice: în aur, argint și altfel de lucrări de artă maginetră. — Schimbări de aur și argint, conform cursului zilnic. — Cu preț curent servim gratuit și franco.

Cea mai bună

Harmonică

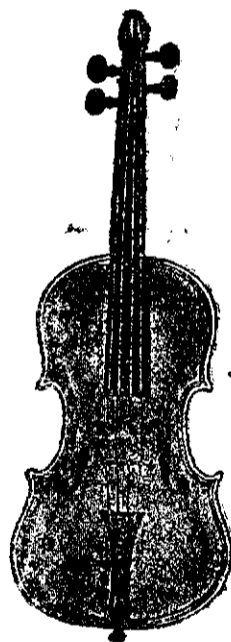
— din lume —

să poată căpăta cu prețurile cele mai eftine în
depositul de muzicalii ungurești a lui

REMÉNYI MIHÁLY

Budapest, Király-utca 58. Tr.

Mare magazin de violine, cim-
balme, instru-
mente de sufla
din lemn și
aramă, har-
monii și forte-
— plane. —

Reparări și renovări se execută de măe-
stree specialiști repede și cu preț moderat.

Inzestrarea orchestrelor muzicale cu in-
strumente pe lângă cele mai eftine pre-
țuri de fabrică.

Dobe pentru sate și cornuri de suflat.

Export în mic și mare în toate părțile lumii.

Pentru fiecare instrument muzical să se ceară catalog separat.

IULIU ERŐS

SIBIU (NAGYSZEBEN).

Noutăți în toate soiurile de oro-
loage, juvaere, articoli de aur
și argint, cadouri de nuntă și bo-
tez, inele de fidanțare gata, cercei,
lanțuri de oroloage, brățare, uten-
silii pentru biserici și masă, obiecte
de lux de toate soiurile în aur și
argint.

Fiecare obiect de aur sau argint e examinat oficios și proba oficioasă vizibilă exact, afară de aceea se garantează în scris, că obiectul e veritabil. Trimitere numai cu rambursă.

Prețourante ilustrate la cerere gratis și franco.

Mașini și bicicle pe rate mici lunare.

Depositol de mașini de cusut de fabrică în Timișoara.

LADÁNYI IZSÓ Temesvár

Belváros, Zápolya-u. edificiul seminarului rom. catolic.

Cont de casă de păstrare la posta reg. ung. și curs Clearing nr. 10.395.

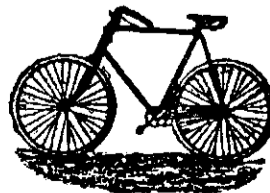
Telefon 577. Adresa de telegramă: Ladányi Izsó

Depositol de mașini de cusut, de brodat, de bicicle, de
bicicle cu motor și de părțile lor ticonstutive.

Mașina de cusut Singer, cu mocii rotunde, Cearal
Borbib (Zentral Bobin) Wheeler-Wilson cu sulturi
elastice, de familie și pentru măestree,

Asortiment mare de mătasă de brodat
cu mașina.

Depositol din fabricatele fabricilor Rast și Gasser de
mașini de cusut, și ale lui Sander și Graff de mașini
de brodat. Stabiliment proprie de reparaturi pentru bicicle.

AVIZ!

Subsemnatul, cumpărând prima
fabrică transilvană de
casse de fier și oțel

priv. ces. și reg. a dlui
G. Öszy, îmi iau
voe a aduce la cuno-
ștința prea on. public,
că în fabrica mea se
execută tot felul de
CASSE și după
toate
mărimile din cel mai
bun material posibil.
Cassele de fier și oțel
panțerate se execută
după cele mai nouă
sisteme engleze și ame-
ricane **sigure contra
focului și spargerei**
pentru care dau de-
plină garanție.

Atrag atenția onor.
public interesat a nu
confunda fabrica-
tele mele cu alte
fabricate, făcute din
material slab și
prin urmare fără
valoare.

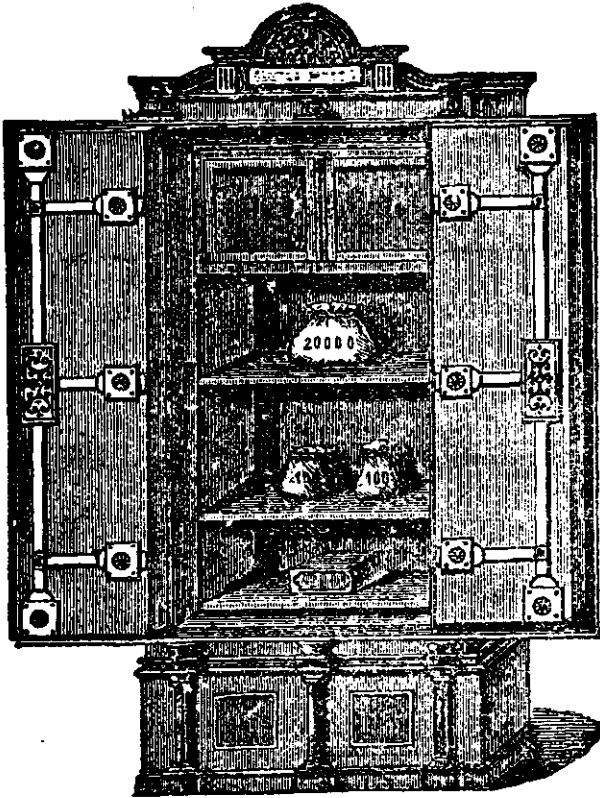
Rugând pe prea on.
public pentru binevoitorul sprijin, semnez
cu distinsă stimă:

E. Purece

fabricant de casse

SIBIU (Nagyszeben), Rosenangergasse nr. 9.

■ Cataloge de prețuri la cerere gratis și franco. ■

O păpușă pentru probă numai 5 cor. 50 fileri.

Pregătit cu pânză 9 coroane.

Se află la pregătorul de păpuși de probă

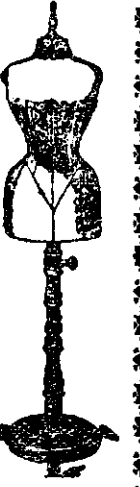
VAJDA SAMU

BUDAPEST, Károly-körut 11. sz.

Mare institut de reparat de păpuși de jucărie.

Preț-curent gratis! ■ Reparare de păpuși!

■ Vânzare en gros și en detail. ■

STIMATE DOAMNE!

Comandați numai odată de probă cosmeticul de înfrumșetare

Crema Havasi-Gyopár de dr. Biró

și Vă veți convinge că acest cosmetic minunat îndepărtează imediat
pistruiile, petele de ficat și tot felul de erupțiuni de pelea feței, și îi
dă o frăgezime tinerească. Un borcan mare 1 cor. Săpunul 70 fil.

Cel mai eficace preparat contra anemiei, lipsa de Tokaji China-Vasbor
apetit și nenosităte este preparatul alui Dr. BIRO
Are un gust plăcut, întărește și curăță sângele. Prețul unei sticle 2 cor. 40 fil.

„ARANYHARMAT“

Prin întrebuințarea căuia se poate colora părul în blond-auriu. Acest mij-
loc e nestricăcios atât pentru păr cât și în general pentru sănătate. Nu vop-
sește! Nu murdărește! Prețul unei sticle cu îndrumare 3 coroane.

Toate aceste se află în deposit principal la:

■ Farmacia W O L F F, Kolozsvár. ■

Correspondență particulară în limba română!

„VICTORIA“ INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII

SOCIETATE PE ACȚII

Fondată la anul 1887.

Centrala în Arad, calea Archiducelui Iosif No. 2 (vis-à-vis de primărie) casa proprie.
Filiala în Chișineu (Kisjenő) casa proprie.

Capital societar.	1.200,000— Cor.	Depuneri spre fructificare	6.000,000— Cor.
Fond de rezervă	900,000— Cor.	Circulațiunea anuală	150.000,000— Cor.

Primește depuneri spre fructificare, despre cari
eliberează libele.

Pentru sumele depuse fără termin de abdicere
și rămân la bancă pe timp mai scurt de 3 luni
de zile, plătește deponenților 4% interese, — iar
pentru depunerile elocate pe timp mai
lung de 3 luni de zile, după mărimea sumei
depuse: plătește deponenților 4½% și 5%
interese fără nici o detragere.

După toate depunerile contribuția (darea) de
interese o plătește institutul separat.

Depuneri până la zece mii de coroane, după
starea cassei, să plătesc și fără de abdicere.

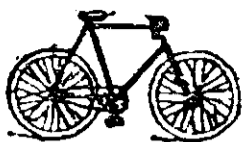
Escontează cambii și acordează credite
cambiale cu acoperire ipotecară.

Dă avansuri pe efecte publice (Lombard).

Acordează împrumuturi ipotecare pe case de închiriat
și pe proprietăți de pământ.

Fempel E.
Pancsova.

Espediază tot felul de mașini originale de prima calitate, d. e. : garnituri de îmblătit, ciure, grape, tăietori de tulei, mașini de sfărâmat, teasc de struguri, ș a., ș a.

Mai departe își recomandă magazinul cu **biciclete** cea mai bună fabricație, și **mașini de cusut**, precum și tot felul de părți alcătuitoare de biciclete și mașini de cusut.

Singurul reprezentant al mașinei de spălat **JOHNS.**

In atelierul meu aranjat cu putere motorică primesc pentru reparațiuni tot felul de mașini originale, precum și mașini de cusut cu prețurile cele mai moderate.

CUMPĂRĂTURI DE OCASIE!

Aduce la cunoștința on. public, că am cumpărat prăvălia de porcelanuri și sticlărie a Fraților Gebhart și din cauza greutăților mutatului, toate articolele ce se află în magazin, precum sticlării, porcelanuri, lămpi, lustre de gaz și electrice, tot felul de articole de podoabă, tăcămuri de masă de alpaun și alpaca de argint, vase de tert din nickel ș. a.

Prețuri ieftine!

Mobilierul prăvăliei e de vânzare.

le vând cu preț redus
despre ce rog pe on. public să se convingă
Cu deosebită stimă:

Următorul Fraților Gebhart

RAUGH RAIMUND.

FRATER és DÖMÖTÖR

cancelaria de arhitectură diplomată

ARAD, STRADA SALACZ GYULA NUMĂRUL 1.

Primește:

măsurarea, regularea, comasarea, parcelarea, orașelor, cömunelor, și a domeniilor precum și tracirozarea, plănuirea și construcția terenurilor de pădure și industriale.

Specialiști:

în plănuirea și înființarea regulărei de ape și a apeductelor.

Frideric Hönig

Turnătorie, fabrică de clopote și metal,
arangeată pe motor de vapor.

Arad, strada Rákoczi Nr. 11-28.

S'a fondat la 1840.

Premiat la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plată — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg. invenție proprie, cari au avantajul că față cu ori-ce alte clopote, la turnarea unui și aceluiast clopot tare și cu sunet adânc — se face o economie de 20—30% al greutatea metalului.

Recomandă tot-odată clopote de fer ce se pot învîrți și postamentele de fer, prin

la căror întrebuintare clopotele se pot scuti de crepat și chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără-ca să se clătine turnul.

Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învîrți, cum și turnarea din nou a clopotelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o supra-solvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimit gratis.

Zsellér Imre

Atelier artistic pentru specialitate de ferești de biserică, pictură pe sticlă, pentru părți de sticlă, plumbuitor de artă și de mozaic

Budapest, VI., Aréna-ut 124.

Pân' acum s'au făcut în atelierul meu fereștrile bisericilor romano-catolice din Bács-Almás, a celei din Nickine, din Grediște, Bácskula și Bodajk, a celei greco-orientale din Ujvidék, la cari mă provoc, ca și la parochii, cari au lucru distins din parte-mi.

Lösch József

fabrică de mașini de agronomie

BÁCS-TOPOLYA

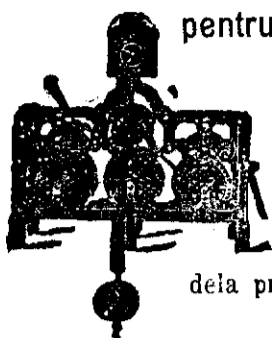
Recomandă

mașina de **HUNNIA** cu două
sămănat **HUNNIA** rânduri.

Fabricație ungurească!

Postiți și cereți inviațiuni asupra prețurilor.

Ceasornice de turn

pentru palate, case comunale, fabrici, locuințe private

regulează și aranjază mai favorabil,

MÜLLER JÁNOS

succesorul lui Mayer Károly

dela prima aranjare cu vapor a fabricii de oroloage

BUDAPESTA,

VII., Csömöri-ut 50. (casa proprie).

Cataloage și specificări de prețuri trimite gratis și franco.

Avis!

Am onoare a înștiința pe on. public că o acrivitate de mai mulți ani sub firma „Zimmermann și Eisele“ — de unde m'am despărțit cu prietere — am deschis cu ziua de azi pe **Piața Libertății Nr. 21** sub firma protocolară

Zimmermann Ignác

o prăvălie aranjată din nou, cu articole de lux, mode de bărbați și jucării de Norinberg.

Toate nisuițele mele se îndreaptă într'acolo, ca să câștig ca până acuma și în viitor încrederea on. public

Cu deosebită stimă:

ZIMMERMANN IGNACZ.

Acuma a sosit

Untura de pește proaspătă de Norvegia

fără culoare și miros, calitate escelentă.

Prețul unei sticle 2 coroane.

Contra

supărărilor reumatice

este escelentă

Spirtul Reuma

incercat de atâtea ori cu succes.

Prețul unei sticle 80 fileri.

Se capătă calitatea originală în farmacia lui

Rozsnyai Mátyás

Arad, Szabadság-tér.

Nr. telefon 331.

Nr. telefon 331.

Grósz Nagy Ferencz, farmacist

DEBRECZEN, str. Șaș nr. 8.

farmacia „Arany egyszarvu“.

Recomandă medicamente speciale preparate.

Numai există reumă!

Cine voiește să scape de ori ce soi de reumă și de tot felul de dureri externe să cumpere o sticlă mare din renu nitul

Király Balzsam

al cărui efect vindecător recunoscut și de medici.

1 sticlă mare 2 cor. 65 fil. cu îndrumare. 3 sticle mari 6 cor. 65 fil. cu îndrumare, porto franco cu rambursă.

Patentat, în nenumărate spitale de frunte se aplică ca cel mai ef. cace medicament.

Numai există reumă!

MUSTAȚA E

FRUMOASĂ!

dacă întrebuițezi

POMADA HAJDUSÁG

cea mai bună pentru creșterea și potrivirea mustețelor, pregăt te din materie neunsuroasă. Efectul se vede foarte iute și cu siguranță. Scutit prin lege. Un borcan 50 fil. Prin postă se trimit numai 3 borcane cu 2-15 Cor. Pe lângă rambursă gratuit.

Parfumuri de tot felul

cu 1, 2, și 3 cor. sticla.

MEDICAMENT PENTRU VOPSIREA PĂRULUI

în culori blond, brunet și negru. Efect la moment. O singură vopsire e îndeajuns, ca părul sau mustața o lună să aibă culoarea ce o dorește. Nu înapreste părul. O sticlă cu medicament pentru ori și ce culoare 4 cor., e de ajuns pe un an întreg,

Mare depozit de medicamente speciale din țară și streinătate, articole de lux, bandage etc. etc. etc.

CEL MAI SIGUR MIJLOC DE ÎNFRUMȘETARE e

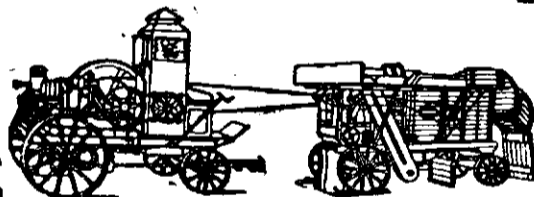
Crema de față Fáy-féle Arcz-Crém

efectul e miraculos! Infrumșează, întinerește! Cel mai escelent mijloc contra pistruilor a petelor ficat și a tuturor necurățeniilor de față. Un borcan 1 coroană săpunul 1 coroană bucata. — — —

Depozit princ. de exped. Grósz Nagy Ferencz, farm. Debreczen.

SCHMIDT FRIGYES

és TÁRSA.

Atelier de repararea mașinilor și de lăcătușerie, provăzut cu putere electrică.

Nagyvárad, Hattyu-utca nr. 2.

Pregătim tot felul de lucrări, cari se țin de branșa noastră; astfel de exemplu: Lumini electrice, porți de pompă, îngrădiri la bolte de morți și orice lucrări de relief și gustos mod. Prețim apoi și reparăm și provedim din nou: tot felul de mașini de economie, instrumente de economie, instrumente de aranjamente de moară, Transmissiuni, mașini de vapor, etc. Acestea din urmă, ca măiestri mașiniști, ce luăm pe răspunderea noastră.

Mai ales punem mare pond pe înbunătățirea mașinelor de tipografie și mutarea tipografiilor, fiindcă SCHMIDT FRIGYES, membrul firmei, a servit 14 ani de-a rândul în fabrica de mașini alni Wörner J. és Társa din Bpsta.

Prăvălie nouă pentru partea de sus a ghetelor.

Am onoare a atrage atențiunea domnilor pantofari că am deschis cu ziua de azi

o prăvălie pentru partea de sus a ghetelor.

Pregătesc în această branșe din propriul meu material cu preț moderat, lucru de lux, repede și punctual, pentru ce mă recomand în atențiunea și bunăvoința măiestrilor.

Cu deosebită stimă:

ALTMANN MÓR,

atelier pentru partea de sus a ghetelor.

Strada Boczkó, nr. 2.

Vanzare de trăsuri

Se alia de vânzare

- trăsuri cu coperis folosite
- trăsuri noi de tot soiul

Se primesc spre reparare — în timp scurt și preți moderat — trăsuri folosite, sau se schimbă.

Olasz Lajos, Arad

fabriquant de trăsuri

Kriszabet kiralyne-kornat, vis-a-vis de l'apartenance.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete

H trist, — dar în realitate adevărată ca în vremea de azi e băltoare la ochi multimea acestor oameni, a căror sânge și sucul trupului sunt atrodiate și cari în urma năstirii din fire și prin depinderea rele și-au stricunat sistemul nervos și puterea spirituală. R timpul suprem ca acest stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să se cîntărească și să se înțelească deși în viața sexuală — trebuie să de cîntărească binevoitor, sincer și amănunțit în tot ce privește viața sexuală — trebuie să de cîntărească oamenii să-și înțelească firea teamă, fără să înțelească în deștina înșă a destinului aceste necazuri ori și col, ci trebuie să ne adresăm unui asfel de medic specialist, conștințios, care știe să dea asupra stării stării bune sexuale și să ajute și mure burior ce deși eventual există, atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o cămare atât de mbrăia și pentru acest scop e înștitul renunțat în toată țara al Dr-ului **FALOCZ**, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, **Hakozyni-ut 10**), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori cine (atât bărbatul cât și femeile) deslușit asupra vieții sexuale, unde sangele și sucul trupului este bolnav și se curăță, nevii și se înțărăse, tot organismul și se eliberează de materiile de boală, churțiile subțest și se înțărăse.

LOZ vîndea de-a de ani de zile repede și rapid cu metoda sa proprie de vîndecare, chiar și cenzurile cele mai negre, rurele și dînce, boalele de țevă, bășică, nevii și șira spinării, începăturile de cenzură a mișcării, umbrile nălei și ale stîmbei, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbatului (impotență), vîntăturile, boalele de sînge, de piele și toate boalele organelor sexuale de departea nu este piedecă, căci dacă cîntăre, din orice cauză, n-ar putea veni în persoană, atunci se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se înțărăse numai marca de răspuns). Limba română se vorbeste perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorința se retrimite de-cîntăre. Înștitul se înțărăse și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începînd de la 10 ore a. m. și pînă la 5 ore p. m. (Dumineca pînă la 12 ore a. m.) Adresa: **Dr. FALOCZ**, medic de spital, specialist, Budapesta VII, **Hakozyni-ut 10**.

Brunner Béla

Au sosit obiecte de ocașune!

Arad, în piața Szabadság nrul 20.

(Strada Forray, palatul conțelui Nadassy.)

Recomandă magazinul său bogat de marță, unde se pot căpăta cele mai frumoase cadouri de ocașune.

Palăriile cele mai moderne, cămeși, gulere, mănăși, cravate, batiste, ciorapi etc.

Mare asortiment de coloniale Franceze și Engleze

Mare țarg de ocașune!

Prețuri ieftine!

Serviciu prompt!

Comandă din provincie se elipețueșc la moment.

SEIFRIED HUGO

BUDAPEST, V., str. Katona József 17.

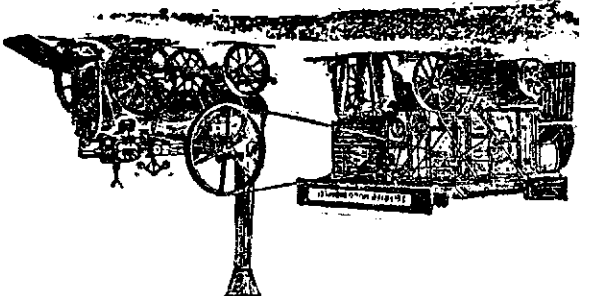
se pot căpăta pe lângă condiții de plățire foarte favorabile la firma

in forma întrebunțată și cu dregere

facător de jirezi de paie

LOCOMOBILE

Provisiuni de mașini cu vapor

Özv. Barcza Györgyne

SZEGED.

Fabrică de țiruri de mobile, galoane, crepuri, crețuri, firețuri, de perdele și draperii, ciucuri, țiviri de cocovăre, nasturi de plăpome, rose, rețele de poma, galoane și ciucuri pentru care funebre.

Serviciu repede, prompt și ieftin!

Industria națională!

Să sprîmîm industria națională!

FORMAYER ALBERT

fabriquant de mobile în

Temesvár Oravicza

Gyárvaros, 3 király-n. 6. Fă-nțea.

Cel mai mare galonier de mobile și podoba femetești din țară.

Cel mai ieftin isvor de a procura mobile e în TIMIȘIORA.

Mare magazin cu tot felul de mobile pentru mîreșe, dormitoare, saloane, cafenele, hoteluri etc., dela cele mai simple pînă la cele mai elegante.

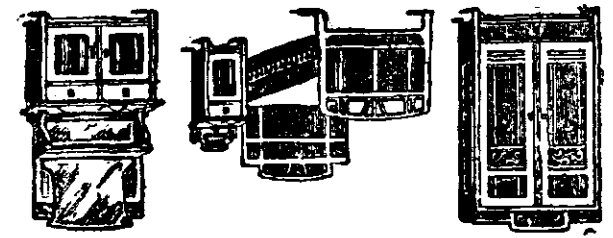
Primeșc tot felul de aranjamente pentru *biurouri de cancelarii și bolle*, pregătirea *meselor de biliard* după deseme date sau planuite și desemate de mine; nu altcum și tot felul de lucruri și mobile pentru edifiții cari aparțin branșei măsăritului.

Onoratul public poate fi sigur de lucruri solide și serviciu prompt.

Mobile se dau și pe lângă preț plățibil în rate lunare.

In așteptarea comandelor, rămân cu deosebită simță:

FORMAYER ALBERT

Gartner Samu

mare fabriquant de mașini de cusut și bicicle

Arad, strada Weitzer János, (Palatul Minorilor).

unde se alia biciclele de toate felurile cu prețul cel mai moderat. Reparățiunile se fac punctual. — Mașini de cusut se alia în magazin permanent. Condițiuni favorabile pentru plăta în rate.

Toți aceia Bicicleta

cari vor să alia o

cu picioare trănice de mînat sau cu motor să se adreseze cu încredere la

Gartner Samu

mare fabriquant de mașini de cusut și bicicle

Arad, strada Weitzer János, (Palatul Minorilor).

unde se alia biciclele de toate felurile cu prețul cel mai moderat. Reparățiunile se fac punctual. — Mașini de cusut se alia în magazin permanent. Condițiuni favorabile pentru plăta în rate.

mașini de vîmărit

mai departe pregătesc

amintite ca: pumpe de vin, scule de bere, instrumente pentru punerea dopului, sturpuri, PRESSE DE VIN, ZROBITORE DE STRUGURI, etc. și repară aceste stănd bun pentru reparație. — Pregătesc apoi tot felul de țesături de sarmă la cuște de găini, la grădini zoologice, la îngrădături de vi.

Cu prețurile cele mai moderate transportez mașini de țesut sarme, cuptoare maces automate și șini de țesut sarme, cuptoare maces automate și ținta mea principala e să căștig încrederea comandatorilor, cîntărilor mei și pentru vîtor. Servesc bucuros cu un plan de buget, cu preț-curent.

Cremă pentru bătături

neîntrecut în timpul prezent,

care depărtează bătătura cu rădăcină cu tot în decurs de opt zile, fără durere.

Un borean cu esplicația cum trebuie folosită, costă 1 coroață.

La cei ce să angajază s'o vîndă să dau procentele mari.

La comandă de 6 boreane le trimite porto franco

HOFMANN I.

prăvălie de haine pentru domni, băești și copii

TEMESVÁR-JÓZSEFVÁROS

Skudier-tér nr. 5.

Prețuri moderate!

HOTELUL CEL MAI SPLENDID ARANJAT, RESTAURANT I
CAFENEA. — In centrul orașului.**Központi Szálloda — Hotel Central**

Telefon 891.

ARAD

Telefon 891.

LOCUL DE STAT A TRANVAIULUI.

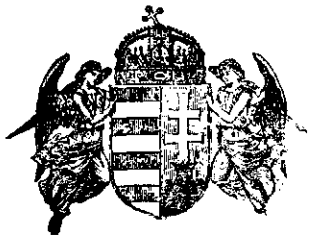
Iluminare electrică, telefon, băi, cafenea, grădină, mâncări fran-
ceze și ungurești.Comande pentru prânzuri sau cercuri familiare, sau pentru nunți
se fac în modul cel mai prompt; afară de aceia saleturi acomode-
date pentru diferite soci-tăți sunt la dispoziție în toată vremea
SALĂ DE BAL.Cele mai escelente vinuri de podgorie, Rajna și Bordeaux. —
Tot felul de sampanie din țară și străinătate

Sprijinul on. public îl cere cu toată stima

Rónai János, hotelier.

Serviciu escelent!

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

**TURNĂTORIA
DE CLOPOTE**Fabrica de
scaune de fer
pentru clo-
pote -- alui**ANTONIU NOVOTNY**

TIMIȘOARA-FABRIC

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la
turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clo-
pote întregi, armonioase, pe ga-
ranție de mai mulți ani provă-
zute cu ajustări de fer bătut,
construite spre a le întoarce cu
ușurință în orice parte îndală ce
clopotele sunt bătute de o lăture
fiind astfel mântuite de crepare.
Cu deosebire sunt recomandate**CLOPOTELE GĂURITE**de dînsul inventate, și premiate
în mai multe rinduri, cari sunt
provăzute în partea superioară —
ca violina — cu găuri ca figura Sși au un ton mai intensiv, mai adînc, mai limpede, mai plăcut
și cu vibrație mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu,
astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton
cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu.Se mai recomandă apoi pentru facerea scaunelor de fer bătut, de sine stă-
tător — pentru preajustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut
ca și spre turnarea de toace de metal. — Preț-curanturi ilustrate gratis.Un talp bere de curte 9 cr.
O halbă bere de curte 14 cr.**Avis!****Avis!**

Cu deosebit respect aduc la cunoștința distinsului public, că

berăria orășenească de sub teatru

am luat-o în arîndă

și acea voi ajusta conform tuturor recerincelor moderne. Din ziua
aceasta voi avea cea mai excelentă bere de Kóbánya a pri-
mei societăți ungurești pe acții așa numită**BERE DE CURTE**apoi vinurile de sub podgorie de cea mai bună calitate. Cuina pe
lângă prețurile cele mai ieftine totuși va corespunde cerincelor
moderne.Cu deosebită stimă: **Kánya Géza.**Un talp bere de curte 9 cr.
O halbă bere de curte 14 cr.

MOȘTENITORII LUI

TAGÁNYI ISTVÁN**ȘI KISJOLSVAI SZABÓ ISTVÁN**

proprietarii de vii de deal

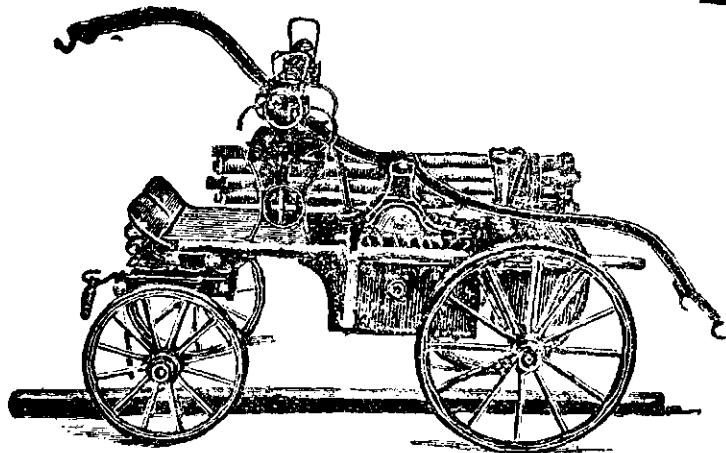
își vind

VINURILEdin regia proprie exclusiv de
Mădierat, Miniș și Barațca,
vinuri albe și roșie de masă,
de desert (aszu)

în Arad, strada Batthyányi nr. 24

în localul anume aranjat pen-
tru acest scop și le espediază
în butoie sau buteli în loc sau
în provincie.Catalog specificat de prețuri se trimite la
dorință imediat.

Fondat în 1868.

TEUTSCH GYULA

Prima fabrica din Brașov

de mașini, pompe de stins focul
și tot felul de articole de alamă,
institut pentru nichelare, magazin
de biciclete, mașini de cusut și
mașini agricole

Brașov, str. Bolonya-vasut Nr. 9.

- - PROSPECTE - -

despre pompe de apă trimite gratis
și franco.

Telefon-Nr. 122.